

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATION, MUMBAI

Examination—April, 2018 (Two Year Diploma Courses)

Group — Agriculture

[वेळ — ३ तास]

(एकूण गुण—१००)

अॅग्रीकल्चर इकॉनॉमिक्स अॅण्ड एक्सटेन्शन (थिअरी)

गुण

१. (अ) रिकाम्या जागा भरा (कोणत्याही पाच) :—

५

- (१) न टिकणाऱ्या मालाच्या साठवणुकीसाठी जिथे च्या सहाय्याने चेम्बर थंड ठेवले जाते.
- (२) ही बाजारपेठेची व्यवस्था आहे जिथे मालाचा एकच विक्रेता असतो.
- (३) स्ट्रक्चर बाजारपेठ संस्थांच्या कामाचे औपचारिक स्थान समजले जाते.
- (४) संवाद (Communication) हे बदलासाठी आवश्यक आहे.
- (५) परिणाम म्हणजे प्रेक्षकांनी आत्मसात केलेल्या संदेशाचा होय.
- (६) शब्द हे संवादासाठी असतात.

(ब) व्याख्या स्पष्ट करा (कोणत्याही पाच) :—

१०

- (१) डिपॉझिट
- (२) करन्सी
- (३) आउटपुट
- (४) प्राइस लेव्हल
- (५) टॅक्सेस
- (६) मल्टीपल.

(क) जोड्या लावा :—

५

‘ अ ’ गट

‘ ब ’ गट

(१) राष्ट्रीय उत्पन्न	(अ) टॅक्स मधील बदल
(२) आउटपुट मधला बदल	(ब) फेडरल रिसर्च
(३) फेड	(क) आउटपुट
(४) पैसे	(ड) कॉमन
(५) कम्युनीस	(इ) ए मीन्स ऑफ एक्सचेंज.

२. उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :—

१६

- (अ) अर्थशास्त्र म्हणजे काय ? त्याचे स्कोप आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
- (ब) (Farming) कृषीचे प्रकार सांगा.
- (क) फोरकास्टिंग इन्कम म्हणजे काय ? स्पष्ट करा.
- (ड) अॅग्रीकल्चर फार्म मॅनेजमेंट सविस्तर स्पष्ट करा.

३. उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :— १६
- (अ) (अॅग्रीकल्चर) कृषी बाजारपेठेची व्याख्या लिहा आणि बाजारपेठेचे कार्य स्पष्ट करा.
- (ब) बाजारपेठेचे प्रकार सांगा. कोणतेही दोन स्पष्ट करा.
- (क) मार्केटींग रिसर्च आणि इन्वेस्टीगेशन बदल सविस्तर माहिती लिहा.
- (ड) रूरल सोशीओलॉजी म्हणजे काय. त्याचे स्कोप लिहून महत्त्व स्पष्ट करा.
४. उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :— १६
- (अ) लोकशाही आणि लिडरशीप म्हणजे काय ? त्याचे गुणधर्म (properties) लिहा.
- (ब) लिडरशीपचे प्रकार लिहा.
- (क) महाराष्ट्राच्या पंचायतराजचे गुणधर्म लिहा.
- (ड) रूरल डेव्हलपमेंट मध्ये लिडरशिपची भूमिका काय त्या ते सविस्तर स्पष्ट करा.
५. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :— १६
- (अ) रूरल एज्युकेशनचे महत्त्व
- (ब) को-ऑपरेटीव्ह मार्केटिंग
- (क) ग्रेडींग आणि प्रोसेसींग
- (ड) मार्केट एक्सटेंशन
- (इ) स्टोरेज
- (फ) रूरल ग्रुप्स.
६. उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :— १६
- (अ) कम्युनीकेशनची व्याख्या स्पष्ट करून त्याचे महत्त्व लिहा.
- (ब) भारतातील कृषी एक्सटेंशन सिस्टीम बदल सविस्तर लिहा.
- (क) शिक्षणाचे उद्दीष्ट कोणते ?
- (ड) एक्सटेंशन एज्युकेशनच्या पद्धती कोणत्या ते लिहा.

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED — 3 HOURS]

(MARKS — 100)

AGRICULTURE ECONOMICS AND EXTENSION (THEORY)

	Marks
1. (a) Fill in the blank (any <i>five</i>) :—	5
(i) The Term Storage refers to a refrigerated chamber for the storage of such perishable commodities.	
(ii) is the market situation in which there is only one seller of a commodity .	
(iii) structure is the formal organization of the functional activity of a marketing institution.	
(iv) Communication is essential for change.	
(v) Effect is the by the audience to the message.	
(vi) Words are to communication.	
(b) Define the following (any <i>five</i>) :—	10
(i) Deposits	(ii) Currency
(iii) Output	(iv) Price level
(v) Taxes	(vi) Multiples.
(c) Match the pair :—	5
‘A’ group	‘B’ Group
(i) National Income	(a) Change in Tax
(ii) Change in Output	(b) Federal Reserve
(iii) Fed	(c) Output
(iv) Money	(d) Common
(v) ‘Cummunis’	(e) A Means of Exchange.
2. Answer the following (any <i>two</i>) :—	16
(a) Write the meaning of economics and give the Importance and Scope of Economics.	
(b) Explain the types of Farming ?	
(c) What is mean by forecasting income and explain it.	
(d) Explain in short Agriculture Farm Management.	
3. Answer the following (any <i>two</i>) :—	16
(a) Define the Agriculture Marketing and explain the Market functions	
(b) Write the Types of Market and explain any two.	
(c) Write about the Marketing Research and Investigation.	
(d) Define the Rural Sociology ? Write the importance and scope of Rural Sociology.	

[Turn over

4. Answer the following (any *two*) :— 16
- (a) Define the lokshahi and leadership ? and write the properties of lokshahi and leadership ?
 - (b) Explain the types of leadership ?
 - (c) Write the properties of panchayatraj of Maharashtra ?
 - (d) What are the role of leadership in rural development and explain it.
5. Give short notes on (any *four*) :— 16
- (a) Importance of rural education
 - (b) Co-operative marketing
 - (c) Grading and processing
 - (d) Market extension
 - (e) Storage
 - (f) Rural groups.
6. Answer the following (any *two*) :— 16
- (a) Define the communication and give the importance of it.
 - (b) Write about the agriculture extension system in India.
 - (c) Write the objectives of education.
 - (d) Write the methods of extension education.
-